

stisk for alle Seddelbanker. Den svenske Rigsbank har, hvis jeg ikke tager fejl, en Kapital paa 50 Mill. Kr.; Norges Bank havde i længere Tid kun det halve, men, saa vidt jeg ved, er dens Kapital sat op ligeledes til 50 Mill. Kr. Bank of England, Hovedbanken ikke blot for det britiske Rige, men for hele Verdenshandelen, har en Kapital paa 14 $\frac{1}{2}$ Mill. Pd. Sterling, det er 260 Millioner Kroner. Banque de France har en Kapital paa 182 $\frac{1}{2}$ Mill. Fr., det er 131 Mill. Kr., den tyske Rigsbank har en Kapital paa 180 Mill. Mk., det er 160 Mill. Kr. Det er, som man vil se, helt igennem smaa Kapitaler i Sammenligning med de mægtige Summer, som de store private Banker arbejder med. Og hvorfor? Ganske simpelt, fordi en Seddelbanks virkelige Kapital er dens Seddelmonopol. Andre Banker maa, naar de skal bruge Penge, udvide deres Aktiekapital. De har ikke andre Veje end denne til at sørge for, at de fornødne Beløb staar til deres Raadighed. Men Seddelbanken udsteder om fornødent Sedler; Retten hertil er dens virkelige Kapital, og det er derfor meget tvivlsomt, om der, naar det kommer til Stykket, i Nationalbanken er Brug for nogen synderlig større Kapital end den, den allerede nu raader over.

Det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Hans Nielsen) fandt endvidere, at det Udbytte, som Aktionærerne i Nationalbanken oppebærer, er saa overmaade stort, og at der derfor nok kunde være Grund til at skære lidt bort til Fordel for Staten. Ja, hvor stort har Udbyttet egentlig været? I de 11 Aar siden 1907 har der et Aar været betalt 6 $\frac{1}{2}$ pCt., i 4 Aar 7 pCt. og i 6 Aar 8 pCt. Det er jo meget respektabelt, men det er dog ikke saa ovenud stort efter de Dividender, man nu til Dags regner med, og Kursen paa Nationalbankens Aktier er oppe paa 170—180, saaledes at det Udbytte, man i Forhold dertil opnaar, jo end ikke andrager 5 pCt.

Jeg vender mig derefter til det ærede 7de Medlem for Aalborg Amt (Birk). Han har for os holdt et meget vidtløftigt Foredrag, der strakte sig over to Dage, og som jeg for mit Vedkommende har lyttet til med megen Interesse. Det ærede Medlem har en fængslende, underholdende Fremstillingsform; hans Betragtninger er, selv om de springer noget vilkaarligt fra Emne til Emne, ofte ledsagede af aandfulde Bemærkninger, som gør, at man med udelt Opmærksomhed følger hans Tale og føler sig fængslet deraf. Dog tør jeg gaa ud fra, at man ikke for-

udsætter, at jeg skulde følge ham Punkt for Punkt gennem hans Udtalelser. Hans Tale gik i det væsentlige ud paa at give et — økonomisk eller politisk — Overblik over Danmarks økonomiske og finansielle Stilling under Krigen og dets Fremtidsudsigter efter Krigen. Gennem alt dette kan jeg ikke følge ham; men jeg finder det paa sin Plads, at jeg gør nogle Bemærkninger med Hensyn til dem af hans Udtalelser, der i særlig Grad vedrører eller dog tangerer det Emne, der ligger for, nemlig Nationalbankens Stilling.

Først spurgte det ærede Medlem: Hvad er der blevet af de to andre midlertidige saakaldte Guldlove? Vilde det ikke være paa sin Plads, at de indføjedes i denne Lov, saaledes at man fik alle Bestemmelserne vedrørende Nationalbanken paa et Bræt? Dette vil jeg ingenlunde kunne tilraade; thi disse andre Love har i ganske særlig Grad en rent midlertidig Karakter, og de skulde forhaabentlig ingenlunde komme til at gælde saa længe som den Lov, her er Tale om. Der er først den Lov, der bemyndiger til indtil videre at fritage Nationalbanken for at indløse sine Sedler. Denne Lovs Gyldighed udløber med denne Maanedes Udgang, og jeg er til Sinds at foreslaa den forlænget ligesom ogsaa den anden Guldlov. Det vil under de nuværende Forhold være ganske umuligt at lukke op for Nationalbankens Guldbeholdning, ikke blot saaledes, at man paalagde Banken at indløse de Sedler, der præsenteres den til Indfrielse — dette sker for en stor Del allerede nu —, men saaledes, at det tillige tillodes at udføre Guld fra Landet; thi i saa Tilfælde vilde det ikke være 14 Dage, før der ikke var en Guldstamp i Landet; alt Guld vilde strømme ud, og Banken vilde komme til at staa paa bar Bund. Saa længe der ikke Verden over, og i hvert Tilfælde i de Lande, med hvilke vi fortrinsvis staar i Handelsforbindelse, er gennemført almindelig Seddelindløselighed, siger det sig selv, at det er umuligt for os isoleret at gøre det, thi Gullet kan da trækkes fra os, uden at vi har nogen Mulighed for at faa det igen. Genoprettelsen af den gamle, den ene solide Ordning, at Pengevæsenet virkelig er baseret paa Guld, saaledes at man kan faa sine Sedler vekslet med Metal, maa vente, indtil Verden er kommet i en anden Gænge.

Den anden Lov bestaar af to Dele. Den ene Del gaar ud paa at bemyndige Regeringen til at fritage Nationalbanken for Forpligtelsen til at købe Guld til Pari — Pari vil sige 2 480 Kr. for et Kilogram fint Guld.